

รวมบทสัมภาษณ์บุคคลคัดสรร
ว่าด้วยการเมือง ศาสนา เช็กซ์ บ้านเทิง และการใช้ชีวิตอย่างถึงแก่น

ตัวอย่าง

พิมพ์ครั้งที่ 2

ดื่มไดอะล็อก

ใบพัด นบเนียม

ตัวต่อจิ๊กซอว์

ຕົວຢ່າງ

ต้มไตอะน็อก

รวมบทสัมภาษณ์

ใบพัด เน้นหอม

ตัวอย่าง

กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มติชน 2559

ต้มโตะลือก • ไบพัต นบน์อ่อม

พิมพ์ครั้งที่ 1 : สำนักพิมพ์มติชน, กันยายน 2559

พิมพ์ครั้งที่ 2 : สำนักพิมพ์มติชน, ตุลาคม 2559

ราคา 255 บาท

ข้อมูลทางบรรณานุกรม

ไบพัต นบน์อ่อม, ต้มโตะลือก, พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ : มติชน, 2559. 328 หน้า.

1. การสัมภาษณ์. I. ชื่อเรื่อง.

688.31124

ISBN 978-974-02-1510-3

ที่ปรึกษาสำนักพิมพ์ : อารักษ์ คตะนาท, สุพจน์ แจ่มแจ้ง, สุชาติ ศรีสุวรรณ,
ปิยะวัฒน์ สุทวีทรัพย์, ไพรัตน์ พงศ์พานิชย์, นงนุช สิงหเดชะ

ผู้จัดการสำนักพิมพ์ : กิตติวรรณ เทพวิเศษ

รองผู้จัดการสำนักพิมพ์ : สุจิตต์ ทิมวัฒนะ, อธิสิทธิ์ วีระจรรย์วรรณ

บรรณาธิการบริหาร : สุลักษณ์ บุญปาน • บรรณาธิการสำนักพิมพ์ : พัลลภ สามสี

บรรณาธิการเล่ม : ปาณิส โพธิ์ศรีวังชัย • นักศึกษานิติภาควงบรรณาธิการ : พิมพ์ษา อินอ้า, อัมพร สันติภาณุพงศ์

พิสูจน์อักษร : ชัยรัตน์ เดิศรัตนาวพร • กราฟิกเลย์เอาต์ : อรอนงค์ อินทรอุดม

ศิลปะกรรม-ออกแบบปก : วีระวัฒน์ บุญญามัง • ประธาสัมพันธ์ : สุชัย สุชาติสุธาธรรม

หากท่านต้องการสั่งซื้อหนังสือเล่มนี้จำนวนมากในราคาพิเศษ

请联系我们 วิทยุ หวังสมุด โรงเรียน หรือองค์กรการกุศลต่างๆ

โปรดติดต่อโดยตรงที่ บริษัทงมติ จำกัด โทรศัพท์ 0-2580-0021 ต่อ 3353 โทรสาร 0-2591-9012

สำนักพิมพ์มติชน

www.matichonbook.com

บริษัทมติชน จำกัด (มหาชน) : 12 ถนนเทศบาลนฤมาล ประชาณิเวศน์ 1 เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 0-2580-0021 ต่อ 1235 โทรสาร 0-2589-5818

แม่พิมพ์สีชาตว้า : กองงานเตรียมพิมพ์ บริษัทมติชน จำกัด (มหาชน) 12 ถนนเทศบาลนฤมาล ประชาณิเวศน์ 1

เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทรศัพท์ 0-2580-0021 ต่อ 2400-2402

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์มติชนปากเกร็ด 27/1 หมู่ 5 ถนนสุขาประชาสงสรรค์ 2 ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด

จังหวัดนนทบุรี 11120 โทรศัพท์ 0-2684-2133, 0-2682-0596 โทรสาร 0-2682-0597

จัดจำหน่ายโดย : บริษัทงมติ จำกัด (ในเครือมติชน) 12 ถนนเทศบาลนฤมาล ประชาณิเวศน์ 1

เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทรศัพท์ 0-2580-0021 ต่อ 3350-3353 โทรสาร 0-2591-9012

Matichon Publishing House a division of Matichon Public Co., Ltd.

12 Tethsabannaruean Rd., Prachanivate 1, Chatuchak, Bangkok 10900 Thailand

พิมพ์
ON DEMAND

ฝ่ายงานรับจ้างพิมพ์ : บริษัทมติชน จำกัด (มหาชน) รับผิดชอบสิ่งพิมพ์ทุกประเภท
โทรศัพท์ 0-2580-0021 ต่อ 2419, 2424 โทรสาร 0-2591-9002

สารบัญ

คำนำสำนักพิมพ์	7
คำนำผู้เขียน	9
การเมือง/ศาสนา/เพศ	17
เมืองไทยเท่าที่เห็น : เออเซนี เมรีโอ (Eugénie Mérieau)	18
ทำไมข้าพเจ้าจึง (ยัง) ไม่สึก : พระไพศาล วิสาโล	38
คุณนัย “นายใน” : ชานันท์ ยอดหงษ์	54
พุทธๆ พระๆ ในทัศนะ : วิจักขณ์ พานิช	64
พักเรื่องร้อน คุณเรื่องรัก : ส.ศิวัรักษ์	76
คนบ้านเทิง/คนต้นแบบ	93
อำนาจ (ไม่) นิยม : จุลจักร จักรพงษ์	94
งานไม่ประจำ อิสระของคนอยากรวย? : วิสูตร แสงอรุณเลิศ	116
เมืองนอก - เมืองใน : ธนชัย อุชชิน	140
คิดแบบชาคริต : ชาคริต แย้มนาม	156
ความรักขับเคลื่อนทุกสิ่ง : นิรุตต์ ศิริจรรยา	174

นักเขียน/ศิลปิน

193

ปีกกลดคุย วรณกรรม/ธรรมะ/เช็ทซ์ : แดนอรัญ แสงทอง	194
นักรบทางวัฒนธรรม : พิเชษฐ์ กลิ่นชื่น	216
ความรักของนักเขียน : อนุสรณ์ ติปยานนท์	228
ผู้หญิง/วรรณกรรม/ความรัก/และลูก : วีรพร นิติประภา	258
จิ้งได้กะได้ : ภู กระดาษ	294

ตัวอย่าง

คำนำสำนักพิมพ์

มีหลายเรื่องที่คุณอยากในสังคมไทย ในหลายประเด็นเป็นเรื่องต้องห้าม การวิพากษ์วิจารณ์เป็นสิ่งที่ไม่ออกดอกผลนักในประเทศเรา แต่การ “คุยกัน” ยังเป็นสิ่งจำเป็นที่ช่วยขับเคลื่อนประเทศให้เดินหน้า อย่างน้อยๆ เราก็ได้ฟังความคิดเห็นจากคนในสังคม

“ใบพัด นบน้อม” มีชื่อปรากฏตามนิตยสารหลายเล่ม บทสัมภาษณ์หลายชิ้นของเขาเป็นกระแส และถูกแชร์ไปมากมายในโลกโซเชียลฯ ด้วยสไตล์การถามตรง ถามแรง และตรงใจคนอ่าน จนบางครั้งถูกตั้งคำถามว่าแรงไปหรือไม่ด้วยซ้ำ

เขาทะเลาะลวมเอาคำตอบในประเด็นที่ตอบยาก เข้าไปในพื้นที่หวงห้ามบางจังหวัด เลาะเอาเรื่องละเอียดอ่อน เช่น เซ็กซ์ ศาสนา และการเมือง มาคลี่ออกให้เห็นกันชัดๆ แสดงให้เห็นว่าถ้าจะคุยกันจริงๆ เรื่องแบบนี้ก็ไม่ได้คุยยากขนาดนั้น

อยากคุยเรื่องพระก็ไปถามพระ อยากคุยเรื่องเพลงก็ไปถามศิลปิน อยากคุยเรื่องเขียนก็ไปถามนักเขียน อยากคุยเรื่องการเมืองก็ไปถามนักวิชาการ ฯลฯ บทสนทนาที่ได้จึงออกมาไหลลื่น เหมือนไปนั่งฟังอยู่ด้วยกัน

ทำไมเราต้องอ่านบทสัมภาษณ์?

การอ่านคนคุยกันน่าสนใจตรงไหน อภิรมย์เทียบกับวรรณกรรม หรือก็ไม่ ลึนระหึกเท่านิยายฆาตกรรมหรือก็เปล่า ได้ความรู้เหมือนหนังสือ วิชาการก็ไม่ใกล้เคียงนัก แต่เราไม่ปฏิเสธว่าความรู้สึกทั้งหมดนั้นกลมกล่อมอยู่ในบทสนทนา

เราพยายามทำความรู้จักคนที่น่ารู้จัก บางทีคนคิดก็น่ารับฟัง บางชีวิตก็น่าศึกษา และการพูดคุยมักนำไปสู่สิ่งใหม่เสมอ การอ่านบทสัมภาษณ์ จึงเหมือนการอ่านชีวิตในอีกรูปแบบหนึ่ง

“ใบพัด นบน์อม” อาจเป็นน้องใหม่ในวงการ แต่ตลอดระยะเวลาหลายปี เขาทำบทสัมภาษณ์มาอย่างต่อเนื่องจนผลงานของเขามีความเฉพาะตัวน่าจับตามอง

ขยับเข้าไปในเขตหวงห้ามกันอีกนิด แล้ววีรกรรมกับสุนทรียะแห่งการพูดคุย

ตัวอย่าง
สำนักพิมพ์มติชน

คำนำผู้เขียน

ผมขอขอบคุณที่ได้พูดคุยกับคุณ การทำสัมภาษณ์คือสิ่งพิเศษสำหรับผม เพราะไม่ง่ายที่เราจะมีโอกาสได้คุยกับคนหลากหลายและน่าสนใจ การทำสัมภาษณ์เป็นงานเดียวที่อนุญาตให้ทำได้และเป็นข้ออ้างในการพูดคุยกับคนที่ในชีวิตจริงเราอาจไม่มีโอกาสได้นั่งคุยกับเขาแบบนั้น กับบางคน บางเรื่อง เหมือนเขารอที่จะคุยเรื่องแบบนี้กับเรา คล้ายๆ ว่าเขารอใครสักคน มาเปิดก๊อกให้เรื่องราวเหล่านั้นไหลออกมา

แต่การจะทำให้เรื่องราวเหล่านั้นไหลออกมาก็ไม่ง่ายดายนัก

ผมยังจำครั้งแรกที่เริ่มหัดสัมภาษณ์ได้ วันนั้นผมพกโปยคำถามไปด้วย เมื่อเจอเขา ผมไม่ตกทายอะไร ถามคำถามแรกออกไปโดยไม่ได้ฟังว่าเขาพูดอะไร ผมเอาแต่ดูโปยที่กางออกแล้วรอว่าเมื่อไหร่เขาจะพูดจบ เพื่อจะได้ถามคำถามต่อไปซะที จำได้ว่าตอนนั้นตื่นเต้นมาก ใจสั่น ไม่มีสมาธิ เหนือออกที่มือจนกระดาษโปยเปียกชุ่ม

เมื่อเวลาผ่านไปผมจึงได้รู้ว่าบรรยากาศในการพูดคุยเป็นสิ่งสำคัญมาก ถ้าไปสังเกตนักสัมภาษณ์ที่เก่งๆ คนพวกนี้มักเริ่มจากการทำให้

วงสนทนาเป็นกันเอง เมื่อกำแพงความแปลกหน้าในกันและกันได้พังลงไม่
จนหมดสิ้น นั่นเป็นช่วงเวลาที่เขาจะเปิดใจ เราจะได้คำตอบที่เราอยากได้
และได้อะไรที่ไม่คิดว่าจะได้ เขาจะเอาทุกสิ่งทุกอย่างมาประเมินถึงมือเรา
อย่างไม่คาดคิด

นอกจากบรรยากาศของการพูดคุยจะสำคัญแล้ว ผมยังเชื่อใน
คำถาม

ถ้าคำถามดีก็มีโอกาสได้คำตอบที่ดี นักสัมภาษณ์ที่เก่งๆ เขาจะมี
คำถามที่เข้าใจทำให้อยากตอบ เป็นคำถามที่ไปเขย่า ไปกระตุ้นต่อมผู้ถูก
สัมภาษณ์ให้อยากพูดอยากคุย คำถามที่ดีทำหน้าที่ช่วยคนตอบ สำหรับ
คนที่เป็นตัวจริง คำถามที่ดีย่อมทำหน้าที่ส่งเสริมให้ทุกคนเห็นว่าเขาเป็น
ของจริง ขณะที่ตัวปลอมคำถามก็จะทำหน้าที่ให้เขาเปิดหน้ากากหรือแก้ผ้า
ตัวเอง บางทีคำถามไม่มีอะไร เป็นเขาเองนั่นแหละที่จะลงมือฆ่าตัวเองใน
บทสัมภาษณ์

ถ้าจะว่าไปคำถามผมมองสองทางคือ หนึ่ง คำถามที่มาจากตัว
ทำการบ้าน กับคำถามที่เกิดขึ้นแบบฉับพลันในระหว่างการพูดคุย ผม
ค้นพบว่าหลายคำถามดีๆ มักมาจากคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์ คำถาม
พวกนี้จะได้ต้องเกิดจากการตั้งใจฟังและต้องจับประเด็นให้เป็น ผม
ชอบคำถามที่มาจากคำตอบ เพราะบางทีมันก็เซอร์ไพรส์เรามากๆ นานี่
ที่เราเริ่มกดปุ่มบันทึกเสียงเราไม่มีทางรู้เลยว่าจะได้อะไรกลับมาบ้าง การ
เตรียมคำถามโดยทำการบ้านทำให้เราไม่หลุดประเด็น แต่คำถามที่เกิด
สดๆ ระหว่างทางมันคือการค้น คือการอิมโพรไวส์ เป็นความเซอร์ไพรส์
ที่เหนือการคาดคิด หลังๆ ผมจึงไม่ค่อยตั้งใจใส่คำถามหลายๆ แต่ผมจะ
อาศัยถามคำถามจากคำตอบของเขาไปเรื่อยๆ วิธีแบบนี้ทำให้บทสนทนา
เป็นธรรมชาติมากกว่า

เอาเข้าจริงๆ การสัมภาษณ์เต็มไปด้วยบรรยากาศของการหลอกล่อ
เหมือนงูจุกตะกร้อแล้วรอให้ใครมาจับ มีหลายคนที่ผมหลอกล่อได้สำเร็จ
แต่บางคนก็ไม่

คำตอบจากผู้ให้สัมภาษณ์จะออกมาดีหรือไม่ดีบางทีก็มีหลายเหตุปัจจัย เช่น คำถามเราไม่ดีเลยได้คำตอบไม่ดี หรือเขาปวดอืออยู่ หรือไม่ก็มาต่างมาจากเมื่อคืน สมองยังอื่น ทะเลาะกับแฟนยังไม่เคลียร์ยังมีเมฆครึ้มปกคลุมหัว ไปจนกระทั่งมีสาวสวยนั่งอยู่โต๊ะข้างๆ แล้วเขาก็แอบเก๊กโดยอัตโนมัติจนไม่เป็นตัวของตัวเอง ฯลฯ

นอกจากอะไรเหล่านี้ เวลาที่ได้คำตอบไม่ดี บางทีผมก็แอบคิดอยู่สองอย่าง อย่างแรกคือ หรือเขาไม่มีอะไร เป็นคนไม่มีของ กับสอง โทษตัวเอง เป็นเพราะเราต่างหากที่ไม่สามารถล้วงลึก ไม่สามารถดึงเขาออกมาได้ (ส่วนมากผมโทษตัวเอง)

อีกเรื่องหนึ่ง มักมีคนถามผมว่า จะรู้ได้ไงว่าคำตอบของเราจริงหรือไม่จริง ผมไม่รู้ เราไม่มีทางรู้หรอก มันอาจจริงหรือไม่จริง หน้าที่ผมคือการเปิดเปลือยตัวตน ทำคนคิดของเขาออกมาให้ได้มากที่สุด นอกนั้นเป็นหน้าที่ของคณสพในการตัดสินใจ ผมแค่เป็นร่างทรง เป็นทางผ่าน เป็นแค่คนเอาความคิดความอ่านของเขามาบอกเล่าอย่างตรงไปตรงมาที่สุดก็แค่นั้น บทสัมภาษณ์นี้อาจบอกอะไรหรือไม่ได้อะไรเลย ฉะนั้นผมตรงงานบทสัมภาษณ์นี้ไม่ได้เพียงขนาดนั้น เพราะเมื่อคุณถอดเทปมันก็ผ่านการอดีต ดัดต่อ เรียบเรียงมาแล้ว สิ่งที่ผมพยายามบอกกับผู้อ่านเสมอคือ บทสัมภาษณ์นี้แค่การบันทึกความคิดของคนคนนั้นในช่วงเวลาหนึ่ง เพราะอย่าลืมว่า ความคิดเห็น การตัดสินใจ นอกจากข้อจำกัดของวัยหรือประสบการณ์แล้ว ยังมีเงื่อนไขของบริบทสังคมในช่วงนั้นๆ ที่ทำให้เขาต้องตอบแบบนั้น เมื่อเวลาผ่านไปความคิดความเชื่อมุมมองจุดยืนของเขาก็อาจเปลี่ยนไป นี่ยังไม่ต้องพูดถึงความเห็นในบางสถานการณ์ที่ผู้เฒ่ายังตลป ยังไม่หนึ่ง เอาเข้าจริงๆ บทสัมภาษณ์นั้นก็อาจจะยืนยันอะไรไม่ได้แล้ว ถ้าว่ามันจริงมั๊ย มันก็จริงในช่วงเวลาหนึ่ง ดังนั้น ในหนังสือเล่มนี้ผมจึงลงบันทึกวันเวลาและฉบับที่ตีพิมพ์เพื่อความแพร่ในการอ้างอิง

หนังสือเล่มนี้ได้รับมอบสัมภาษณ์ของผมที่ลงตีพิมพ์ตามนิตยสารต่างๆ ในรอบ 4 ปี ขอบคุณบรรณาธิการทุกท่านที่เปิดโอกาสให้ผมได้มี

พื้นที่ในการตั้งคำถาม อย่างที่ได้บอกในตอนต้นว่า ผมเชื่อในคำถาม บางคำถามดีๆ ผมว่ามันเปลี่ยนโลกได้ และบางคำถามกับบางสังคมก็ควรมีคนตั้งคำถามแรงๆ บ้าง เป็นคำถามที่ไม่มีใครอยากถามหรอก เพราะคำถามนั้นอาจไปเขย่าอำนาจบางอย่างให้สั่นคลอน แต่ผมเชื่อว่าหลังจากถามคำถามนั้นออกไปแล้ว สังคมจะสั่นสะเทือนและเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างแน่นอน

ใบพัด นบเนียม

ตัวอย่าง

Be brave enough to start a conversation
that matters.

- Margaret Wheatley -
American writer

ตัวอักษรไทย

ตั้งโต๊ะเลือก

รวมบทสัมภาษณ์